

Folk, som nærme sig den højere Alder, hvor Kræfterne svigte, og som ere mere eller mindre opslidte. Det er fuldstændig Konjens, hvis man vil hævde dette. Den anden Indvending, man havde mod den nuværende Kaldelsesmaade, var den, at et Sogneraad vælger lutter unge Lærere. Derom er der blevet sagt en Del, ligesom man paastaar, at de ikke vælge dygtige Lærere, men tage Folk med 2den og 3dje Karakter. Med Hensyn til Ungdommen vil jeg sige, at til Lærergerningen hører dog vistnok helst Ungdom til at begynde med. Seg ved ikke af, at man her i Kjøbenhavn nægter sig den Fornøjelse at tage unge Studenter eller unge Lærere til at undervise Børnene, og jeg skulde dog mene, at de Mennesker, der udgaa fra Seminarierne med Attest for at være kvalificerede til at undervise, det er dog unge Mennesker, og Ungdommen er jo ellers noget, der kan raades God paa med Tiden. Det baader dog vist Skolerne bedst at begynde med de unge Kræfter. Naar der saa tales om, at de ikke ere dygtige nok, at Kommuneraadene burde holde paa 1ste Karakter, saa ved jeg ikke, hvad 2den og 3dje Karakter skulde være til. Thi give Seminarierne baade 2den og 3dje Karakter og dermed erklære: I kunne bruges til Skolelærere, maa Kommunalraadene virkelig være berettigede til at vælge mellem disse Folk og skulle ikke altid være pligtige til at søge efter Folk med 1ste Karakter, thi saa vil de andre jo aldrig noget Embede. Man nærer heller ikke i Befolkningen nogen overdreven stor Agtelse for disse Eksamenkarakterer; man har ikke nogen absolut Tillid til, at en Lærer med 1ste Karakter er den bedste Lærer, om han ogsaa i Djebkisset maatte har flest Kundskaber. Men vil man hævde, at man kun skal søge mellem de dygtige, er det, som sagt, aldeles uberettiget at give unge Mennesker 2den eller 3dje Karakter, saa maa man sige, at hvem der ikke kan faa 1ste Karakter, kan ikke være Skolelærer, men maa søge sig en anden Vej. Men saa længe Staten opretholder 2den og 3dje Karakter, maa Kommunerne ogsaa være berettigede til at søge mellem disse Karakterer de Lærere, som de af en eller anden Grund mene tjener dem bedst. Men der er en anden meget vigtig Indvending, man har imod den nuværende Kaldelsesmaade, og det er den, at naar et Embede er vakant, saa skulle Ansøgerne — og der er jo altid en hel Del, som ville søge — gaa omkring og gøre Opvarning hos de forskellige Sogneraadsmedlemmer. Jeg tror nu slet ikke, at dette har saa meget at sige. Jeg tror slet ikke, det er saa almindeligt, at de alle sammen

fremstille sig for Kommuneraadets Medlemmer. Men selv om de virkelig gøre det, saa er der ikke noget urimeligt i, at Medlemmerne sige: lad os se paa jer. Det umiddelbare Indtryk kan ofte lede mit Valg. Og i alt Fald vil jeg sige, at Kommunerne ikke ere tjente med at tage en sygelig og svag Mand. Det er sørgelig, om en saadan skal tilfidesættes derfor, men hvorfor skulle Kommunerne vælge ham ubeset? Men i alle Tilfælde vil man dog vel indrømme, at skulle Ansøgerne endelig ogsaa antichambriere hos de Herter Sogneraadsmedlemmer, saa bo disse Folk dog i Reglen samlet og paa Stolens Egn, saa det kan jo nogenlunde overkommes. Men vil man gaa til den Ordning, som her foreslaas af den ærede Minister, vil jeg spørge, om man saa slipper med mindre Antichambriering end i Djebkisset. Tror man maatte, at de, der nu søge Posten og melde sig hos Sogneraadsmedlemmerne, gaa Provstens Dør forbi? Nej, de gaa ogsaa derind. Og har den personlige Henvendelse til Sogneraadene nogen egentlig Indflydelse, tør det vel antages, at den personlige Henvendelse til Provsten ogsaa har nogen Indflydelse, og for Sogneraadets Bedkommende maa det jo erindres, at her er der dog altid flere Medlemmer af Sogneraadet, som alle skulle gøre deres Indflydelse gældende, og det skulde dog være mærkeligt, om den paa gældende netop skulde være Nevø af dem alle sammen.

Med Hensyn til de Tal, den højtærede Minister har givet os for at vise os, hvor slet det staar til, skal jeg for det første, hvad Karaktererne, Dygtigheden, angaar, dog gøre opmærksom paa, at efter Ministerens Oplysninger, som jeg har taget som Vejledning for de 3 sidste Aar — 1891, 92, 93 tror jeg — som handler om Lærerkaldelser efter Dygtighed, som Karakteren vel maa betegne, viser det sig, at der i det hele har været 296 Lærerkaldelser, og af disse have efter Ministerens Oplysninger 148 kaldede haft 1ste Karakter. Det er saa nøjagtig som muligt Halvdelen. Naar man saa giver dem anden Halvdel Embeder til Folk med anden og tredje Karakter, synes jeg, at Sognekommunerne i det hele have løst deres Opgaver ret godt. Og det have de gjort paa den Maade, at af de resterende 148 have de kaldet 134 med anden Karakter, af Folk med tredje Karakter kun 14. Jeg synes, at 3dje Karaktererne ere at befølge. — Hvad Dygtigheden angaar, synes jeg altsaa, at Udfaldet af Kommunernes Valg er ret tilfredsstillende. Med Hensyn til Alderen oplyser Ministeren, at disse 296 Lærerkaldelser fordelte sig saaledes: Af de 296 have 150 —